

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 43

Maribor, ponedeljek 23. februarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nitti obtožuje

Nedavno je mnogo prahu dvignila, zlasti v italijanski fašistični javnosti, afera ameriškega generala Buttlerja, ki je — kakor smo poročali — javno razžalil predsednika italijanske vlade Mussolinija. Italijanski poslanik v Washingtonu de Martini je takrat protestiral pri predsedniku ameriške vlade, ki je takoj dal Mussoliniju zadoščenje. Buttler bi imel priti pred vojno sodišče. Vendar se je to opustilo, ker je Mussolini poslal izjavo, da smatra incident likvidiranim in da je že pozabil nanj. Vendar se je za proces, ki bi se imel vršiti v Filadelfiji, javilo silno mnogo prič, ki so bile pripravljene iznesti dokaze o strahotah fašističnega režima v Italiji. To je menda tudi bil glavni razlog, da se je proces potlačil. Italijanska društva v New Yorku so nato poslala predsedniku Hooverju spomenico, v kateri zahtevajo, da ameriška vlada odvzame agrement sedanemu italijanskemu poslaniku v Washingtonu de Martiniju. V spomenici so iznešeni podatki o špijanski akciji, ki jo vodi fašistična vlada v Ameriki.

Zanimivo pa je, da je v zvezi s tem tudi bivši predsednik italijanske vlade Nitti dal novinarjem v New Yorku izjavo, ki so jo objavili mnogi ameriški listi in ki je težka obtožba fašističnega režima. Nitti se čudi, kako se je mogla ameriška javnost tako razburiti radi otroka, ki ga je po izjavi generala Buttlerja Mussolini povozil, ne da bi se bil dalje zanj brigal, dočim je vendar fašizem v Italiji zagrešil mnogo večje strahote: »Zapustil sem Italijo« — je izjavil Nitti — »leta 1924, ker nisem mogel živeti pod terorjem manjšine, ki jo tvorijo stari komunisti, kateri so se postavili v službo reakcije. Dokazano je, da je poslanec Matteotti bil ubit po naročilu fašistične vlade in da je Mussolini poznal vse podrobnosti tega zločina. Dokazano je tudi, da je Mussolini izdal naročilo, naj se genialnemu pisatelju Pieru Gobettiju onemogoči življenje. O tem je objavljen Mussolinijev avtogram. Gobetti je umrl pod fašističnimi progami. Fašistična vlada je dala ubiti znanega italijanskega politika in ministra Amendolo. Nepobitno je dognano, da so po naročilih fašistične vlade bili ubiti še mnogi drugi protifašisti in da so bile oropane njihove hiše, ne da bi bili zločinci kaznovani. Nasprotno, dobili so nagrade in odlične službe. Po naredbi fašistične vlade so najodličnejši možje Italije zaprti in deportirani ali pa so morali zbežati. Deportiran je general Benicvenga, ki se je odlikoval v vojni in je kasneje bil poslanec v parlamentu; dalje veliki mojster italijanskih prostozidarjev Torigliani, bivši minister Belloni in mnogi pisatelji, novinarji in politiki. V nedavnem procesu v Parizu je bilo dokazano, da fašistični agenti-provokaterji vrše mahinacije in izmišljajo zločine, da bi kompromitirali protifašizem. Fašistična manjšina nasilno drži oblast v rokah in tlačí italijanski narod. Izredni tribunal pod predsedstvom generala fa-

Razkroj v angleških strankah

V PRIČAKOVANJU USTANOVITVE NOVIH PARLAMENTARNIH STRANK.
AKCIJA NEZADOVOLJNEŽEV v DOSEDANJIH STRANKAH.

LONDON, 23. februarja. V angleškem strankarsko-političnem življenju se vedno bolj pojavljajo znaki, da hoče Velika Britanija odpraviti dosedanj tradicionalni sistem treh strank. Tako pri delavski stranki kakor tudi pri konservativcih in liberalcih je opaziti notranje razkrajanje. Liberalna stranka že dolgo več ni enotna, kar se je zopet pokazalo zlasti pri zadnjem glasovanju v spodnji zbornici, ko je šel del liberalcev čisto svoja pota, ne oziraje se na sklep kluba. Tudi konservativna stranka ni več tako kompaktna kakor je bila nekdaj. Strankino vodstvo le z največjo težavo vsaj na zunaj vzdržuje enotnost. Močno zmedene so tudi razmere v vladajoči delavski stranki, kateri dejanski grozi nevaren razkol v njenih vrstah. Velik del poslancev delavske stranke namreč že dolgo več ni zadovoljen s politiko strankinega vodstva, posebno ne z delovanjem delavske vlade. Voditelj nezadovoljnežev je Mosley, ki ga nazivajo

angleškega Hitlerja. Mosley napoveduje objavo obširne spomenice, v kateri bo podvrgel delovanje vlade in strankinega vodstva najostrejši kritiki ter pozval delavstvo, da naj se priključi njemu in vi akciji. V vodstvu delavske stranke računajo s tem, da bo skupno z Mosleyjem izstopilo iz stranke in ustanovilo novo politično organizacijo približno 10 dosedanjih poslancev delavske stranke. Mosley napoveduje, da bo razvil prihodnji mesec veliko propagando po vsej Angliji ter napadel vlado radi njene nesposobnosti, da reši težavno vprašanje brezposelnosti.

Mosleyjevemu vzgledu bodo najbrže sledili tudi nezadovoljneži v vrstah konservativcev in liberalcev in se zato more pričakovati, da pri prihodnjih parlamentarnih volitvah ne bodo več kandidirale same tri stranke kakor dosedaj, temveč še par novih, ki imajo precej dobre izgleda.

Tretji dan smuških tekem v Bohinju

BOHINJ, 23. februarja. Ob velikem zanimanju se je vršil danes tek na 30 km. Startalo je 7 Čehoslovakov in 21 Jugoslovancev. Od domačinov so manjkali Godec, inž. Janko Janša, Zore in Neuman. Kmalu po startu so prevzeli vodstvo Čehi. Pri dvanaistem kilometru so vozili: Kadavy 47, Nemecky 45, Faistaver 46.20, Janša Joško 49.10 in Bervar 51.5 minute. Proti poldnevu so prišli na cilj po vrsti: Nemecky, Kadavy in Faistaver. Tekma pa se še nadaljuje, tako da končni rezultati še niso znani.

Nov ameriški izpad proti Mussoliniju

NEW-YORK, 23. februarja. Ni še utihnila afera, ki je nastala radi zaničljivih izjav admiral Buttlerja o Mussoliniju, že se je pojavila nova afera. Namestnik vrhovnega državnega tožilca, John Bryan, je namreč izjavil v nekem govoru, da Zedinjene države k sreči nimajo take vlade kakor Italija, kjer so bile na ukaz enega samega človeka znižane plače po vsej državi. Mussolini se čuti zopet užaljenega in govori se, da je pričakovati novo italijansko diplomatsko intervencijo v Washingtonu.

Pogajanja v Pragi zaključena

BEOGRAD, 23. februarja. V Pragi so končana češkoslovaško-jugoslovenska trgovinska pogajanja. Treba je urediti le

še tehnične in redakcijske posle, nakar bo načelni sporazum predložen v odbritev obeh vladam. V Pragi pričakuje prihod jugoslovenskega ministra za trgovino in industrijo g. Juraša Dementroviča, da podpiše pogodbo. Ob zaključku pogajanj je češkoslovaški minister za poljedelstvo Bradač priredil delegatom banket. V petek ponoči je šef jugoslovenske delegacije dr. Pilja odpotoval na panevropsko agrarno konferenco v Parizu. Namestoval ga bo dr. Lazarevič, svetnik ministrstva za trgovino.

Madžarska intervencija v Pragi

BUDIMPEŠTA, 23. februarja. Budimpeštanska vlada je vložila v Pragi radi žaljivega pisanja češkoslovaškega tiska proti državnemu upravitelju admiralu Horthyju protestno noto, madžarski poslanik v Pragi pa je izvršil v znanjem ministrstvu še ustmeno demaršo. Namestnik zunanjega ministra, dr. Krofta, je odgovoril poslaniku, da češkoslovaška vlada sicer obžaluje napade tiska na admiralu Horthyja, vendar pa nima nobenega vpliva na pisanje listov, ker vlada na Češkoslovaškem popolna tiskovna svoboda. »A Reggel« pripominja, da bo madžarska vlada zahtevala od češkoslovaške vlade, da objavi v listih, ki so priobčili napad na Horthyja, svoje obžalovanje radi neugodnega pisanja o madžarskem državnem upravitelju.

nar na vseh koncih in krajih. Da se vzdrži, mu je potrebno inozemsko posojilo. Pri tem postopa fašizem dvolično: sklenil je sporazum z Moskvo, podpira Hitlerjev pokret v Nemčiji, na Balkanu pa izživa bojovite agitacije. Istočasno pa na raznih mednarodnih konferencah govori o dozdevni miroljubnosti. Mussolini z eno roko grozi, drugo pa proži za posojilo.

Odkrite besede velikega italijanskega državnika ne potrebujejo komentarja.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 23. februarja. Zaprto.
Torek, 24. februarja ob 20. uri »Čardaška kneginja« ab. C. Prvič.
Sreda, 25. februarja. Zaprto.
Četrtek, 26. februarja ob 20. uri »Ciganska ljubezen« ab. A. Kuponi.
Petek, 27. februarja. Zaprto.
Sobota, 28. februarja ob 20. uri »Prodana nevesta«. Gostovanje g. Maria Šimenca. Izven.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 2. marca ob 20. uri »Karol in Ana«. Gostovanje maribor. gledališča.

Iz gledališča. V torek, 24. t. m. bo letošnja premijera Kalmanove znane opere »Čardaška kneginja«, ki jo odlikujejo bogate melodije ter pestro ter živahno dejanje. Opereta se bo vprizorila v novi režiji in inscenaciji g. Truhoviča ter v deloma novi zasedbi. — V četrtek, 26. t. m. se bo ponovila priljubljena Leharjeva opereta »Ciganska ljubezen« za ab. A. — V soboto, 28. t. m. bo gostoval slavni tenorist g. Marij Šimenc kot Janko v Smetanovi »Prodani nevesti«. Preskrbite si pravočasno vstopnice! Vljudno prosimo, da se rezervirane vstopnice dvignejo najkasneje v četrtek, 26. t. m.

»Karol in Ana« na ptujskem odru. Prihodnje gostovanje maribor. gledališča v Ptuj bo v ponedeljek, 2. marca. Vprizorila se bo zanimiva drama znanega pisatelja in dramatika Leonharda Franka »Karol in Ana« v režiji g. J. Koviča. Dejanje se godi deloma v ruskem ujetniškem taboru ujetnikov, deloma po povratku ujetnikov domov.

Drobiš iz Slov. Bistrice.

Smrt je pred dnevi posegla v družino sodnega uradnika g. Sprogerja. Umrlo mu je po daljšem bolehanju žena. Vzorna mati zapuša dva nedorasla sinčka. Težko prizadeti družini naše sožalje, pokojnici pa blag spomin.

Licencovanje plemenskih bikov za slovenjebistriški okraj bo začetkom aprila. Mestni kmetijski odbor je določil 1000 Din za nagrade najboljšim bikorejcem. Licencovanje velja samo za dovoljeno marijadvorsko pasmo.

Ustanovitev podružnice kmetijske družbe v Šmartnem na Pohorju je bila v nedeljo 22. t. m. na inicijativo upravitelja šole g. Podvršnika v Šmartnem.

Tečaj za serviranje priredi gostilničarska zadruga dne 26., 27. in 28. t. m. v prostorih hotela Beograd.

Dve šupi za seno in slamo bodo zgradili pri tukajšnji vojašnici. Licitacija se bode vršila 28. t. m. pri inženjerskem oddelku poveljstva dravske divizije v Ljubljani.

Pretekli teden je neki nepreviden vozač podrl na tla s svojimi sankami 102 leti staro Jerico Jelen, našo najstarejšo občanko in jo močno poškodoval na nogi. Starki so pasantje nudili prvo pomoč in jo odpremili v mestno ubožno hišo, kjer prebiva zadnja desetletja. Naši najstarejši občanki želimo skorajšnje okrevanje.

Bata v Slov. Bistrici? Kakor smo doznali, bodo v kratkem pričeli s predelavo hiše g. Rastajgerja na Mestnem trgu v popravilnico in prodajalno tvornice Bat'a.

Mariborski in dnevni drobiž

Prvi knjižničarski tečaj mariborske ZKD,

prirejen v soboto in včeraj v prvi vrsti za knjižničarski naraščaj iz vrst kmetijskih fantov, je lepo uspel. Udeleževalo se ga je 16 delegatov raznih v ZKD včlanjenih društev, po veliki večini kmetijski fantje, nekaj učiteljev, dijakov itd. Tečaj se je vršil v prostorih Ljudske knjižnice v Narodnem domu, ki jih je ljubezljivo dal na razpolago njen predsednik g. dr. Reisman, za kar mu bodi na tem mestu izrečena zahvala. Teoretični del je obsegal predavanja o slovenski, hrvaški in srbski književnosti zlasti iz vidikov potreb naših podeželskih knjižnic (gg. dr. Makso Kovačič in dr. Fr. Crnek), o nalogah in smernicah delovanja naših knjižničarjev, o tehniki v vodstvu knjižnic itd. (predsednik Ljudske knjižnice g. dr. Reisman in predsednik ZKD Spindler). Praktični del pa je obsegal vaje v knjižničarskem poslovanju, ki so se vršile oba dneva pod vodstvom strokovnjakov. Udeleženci so se tudi ogledali študijsko knjižnico pod vodstvom g. ravnatelja Glaserja ter muzej pod vodstvom g. dr. Travnerja, ki sta nad vse ljubezljivo dajala tudi vsa potrebna pojasnila, za kar jima bodi istotako izrečena prav topla zahvala. Končno so si ogledali udeleženci pod vodstvom g. dr. Reismana tudi knjižnico Delavske zbornice. Tečaj je potekel na splošno zadovoljstvo udeležencev in prirediteljice ZKD.

Zborovanje avtomobilistov

Včeraj dopoldne so pri Orlu imeli 6. redno glavno skupščino Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, sekcije Maribor. Poleg članov so se ga udeležili: kot zastopnika oblasti g. okr. glavar Makar in upravnik policije g. Keršovan, kot zastopnik mesta g. podžupan dr. Lipold. Pred nadaljevanjem dnevnega reda ste bili poslani udanostni brzojavki Nj. Vel. kraljici Mariji kot protektorici kluba in princu Pavlu kot njegovemu predsedniku, pozdravna brzojavka pa min. predsedniku Živkoviču in centrali. Lani umrlim članom sekcije, gg. Petru Majdiču, prvemu predsedniku in častnemu članu sekcije, Slavku Vrhuncu, Adolfu Himmlerju in Hermannu Suppanzu iz Maribora ter Fr. Skacedoniku iz Mute so zborovalci izkazali posmrtno počastje.

Poročila o delovanju sekcije v minuli poslovni dobi so podali predsednik g. Ferdo Pinter, tajnik g. ravn. Sertič in blagajnik g. dr. Marin. Sekcija je priredila skupen izlet v ljubljansko sekcijo, sprejem rumunskim avtomobilistom v Rog. Slatini in tirolskemu avtoklubu itd. Sedaj pripravlja ocenjevalno vožnjo skupno z ljubljansko sekcijo, izlet v južno Srbijo, ob binkošti v Budimpešto itd. Sekcija šteje danes 220 članov, od teh 147 rednih. Izdala je v minuli poslovni dobi 366 triptikov, 4 Carnetteje, 246 mednarodnih potnih izprav itd. Vodi težko borbo za odpravo nedostatkov na cestah in težav za avtomobilski promet ob mejah itd. Blagajniško stanje sekcije je povoljno. G. Rosenberg je imenom nadzornega odbora predlagal absolutorij odboru, kar je bilo soglasno odobreno.

Pri volitvah je bil per acclamationem soglasno izvoljen za predsednika zopet g. Ferdo Pinter. V upravnem odboru so dalje še gg.: dr. Hugon Robič, Nikola pl. Jurkovič, dr. V. Marin, dr. Fr. Lipold, Drago Roglič, Jos. Rosenberg, Karl Pugel in Hinko Pogačnik, v nadzornem odboru gg. Gustav Scherbaum, Bogdan Pogačnik in dr. Milan Gorišek, v sportni komisiji pa gg. grof dr. Ferd. Attems, dr. Gerhard Pfrimer, inž. Ferry Friedau, Karl Robaus, inž. Dušan Tomšič, inž. Bogomir Wolf, Werner Stiger in Peter Keršič.

Določitev delegatov za centralni glavni zbor Avtomobilskega kluba kralj. Jugoslavije v Beogradu se je prepustila odboru. Članarina je ostala dosedajna. Pri slučajnostih ni bilo kakih posebnih predlogov. Občni zbor je potekel v polnem soglasju.

Avtobušni promet Maribor—Ptuj obnoven.

Z današnjim dnem se je pričel zopet avtobušni promet tudi na progi Maribor—Ptuj in obratno.

Himen.

Poročil se je v soboto 21. t. m. v tukajšnji stolnici g. dr. Anton Štor, mornariški zdravnik v Trstu, brat mariborskega odvetnika g. dr. Stanka Štora, z gđco Olgo Senico, hčerko upokojenega policijskega uradnika, Bilo srečno!

Smrtna kosa.

Umrli so: v soboto zvečer v bolnici 81letna zasebnica Gabrijela Gril, v Einspielerjevi ul. 34 pa 25letna Anica Kotnik, učiteljica pri Sv. Urbanu nad Ptujem; včeraj v Frankopanovi ulici 5 Marija Bradač, soproga železničarja v p., stara 71 let; danes zjutraj v ulici Ob železnici 14 Terezija Brodnjak, soproga žel. v p., stara 68 let.

Krasen razvoj »Ljudske samopomoči«.

V nedeljo dopoldne se je vršil v Gamberinovi dvorani sijajno uspel občni zbor društva »Ljudska samopomoč«. Otvoril ga je načelnik g. dr. Ivo Šorli, kateremu so sledila poročila odbornikov, predvsem tajnika g. Friderika Zinauerja in blagajnika g. Ferda Leskovarja ter obeh revizorjev, ki sta po končanem revizijskem poročilu predlagala celokupnemu odboru absolutorij, ki je bil soglasno podan. Po volitvah se je z malimi spremembami namesto umrlih odbornikov konstituiral stari odbor z g. dr. Šorlijem na čelu. Šele na tem občnem zboru se je videlo, kako naravnost bajne uspehe je rodilo društvo, ki obstoja komaj dobra 3 leta. Društvo šteje nad 20.000 članov, na posmrtninah oz. podporah je izplačalo nad 2 milijona Din. Društveno premoženje pa iznaša okrog 500.000 dinarjev. Da je temu tako, je pokazala sijajna udeležba s strani članstva. Nad 350 ljudi oz. članov je prihitelo kljub slabemu vremenu iz vseh krajev Dravske banovine in napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Občni zbor sam je potekel v najlepšem redu in slogi.

Avtobusna zveza od državne meje Sv.

Jurij vpostavljen!

Po napornih očiščevalnih delih je davi prevozil po premoru enega tedna avtobus, ki vzdržuje obmejni promet od državne meje pri Sv. Juriju preko Zgoranje Sv. Kungote do Maribora. S tem je po daljšem delu vpostavljen tudi zveza s postajo Lučane (Leutschach) v Avstriji.

Študentska nedelja

v znamenju posta in knjavega vremena! Po veselem pustu sledi temeljita pokora... Ulice so bile prazne in človek ne bi verjel, da šteje »vas« skoraj 5000 prebivalcev. Po 3dnevni pavzi nas je osrečil v soboto zvečer zopet mestni avtobus, kar so ljudje zelo odobrvali. — V nedeljo zjutraj je zbudil veliko razburjenje vlom pri čevljarju Kotniku v Krpanovi ulici. Orožniki so ves dan vršili poizvedbe in so baje že na pravi sledi za vlomilci. — Predpoldne je bil v obč. urad sklican zbor Zdravstvenega okrožja, ki so se ga udeležili tudi župani iz daljnje okolice. — Pri Špureju je zborovalo Olepševalno društvo, ki je s predsednikom Greinom sklenilo, da poglobi in razširi svoj delokrog. — Kino Diana je s Pat in Patachonom zopet privabil nekaj mladine, v Sokolskem domu so pa priprave za lutkovno gledališče v polnem teku. Študentski mladini se obetajo v bodoče prav vesele nedelje.

Samomor Mariborčanke na Dunaju.

Mariborsko policijsko predstojništvo je dobilo v noči od sobote na nedeljo telefonično obvestilo dunajske policije, da je izvršila na Dunaju v Studence pri Mariboru pristojna delavka Olga Klinik samomor s svetilnim plinom. Kaj je obupanko pognalo v smrt, pa še ni ugotovljeno.

Zakon o popisu prebivalstva,

poljedelskih gospodarstev in živine na dan 31. marca 1931 objavlja »Službeni list« banske uprave Dravske banovine v št. 13 z dne 21. februarja. Dalje zakon o strokovnih šolah za pomožno osebje v socialni in zdravstveni službi ter zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o redu »Jugoslovanska krona«.

Predavanje o dr. Kramaru in razvoju Slovanstva.

Pod okriljem jugoslovansko-češkoslovaške lige v Celju bo predaval v četrtak v mali dvorani Narodnega doma v Celju minister v pokoju in odvetnik v Mariboru, g. dr. Vekoslav Kukovec, o 70letnici češkoslovaškega državnika dr. Karla Kramara in o razvoju Slovanstva. Enako predavanje priredi v kratkem tudi jugoslovansko-češkoslovaška liga v Mariboru.

Zanimivo skupino bele medvedke z dvema mladici

je minulo soboto izdelal na Trgu svobode iz snega mladi šofer Rafal Mohorič, rodom iz Radovljice. Izdelana je bila tako umetniško, da so mnogi umetniški kritiki spoznali v njem kiparski talent. Čudovito snežno skupino jo posnelo kar 7 fotografov. Par dni poprej je na istem mestu bil iz snega izdelan izredno posrečen kip kralja Petra I, danes pa je snežni kipar presenetil javnost s krasnim ženskim doprsnim kipom.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru

je poklonilo protituberkulozni ligi v Mariboru v priznanje njenega uspešnega delovanja prispevek 200 Din. Društvu so ob njegovem jubileju poklonili: odvetnik dr. Šömen in pisarniški ravnatelj Cvetko Ludovik iz Murske Sobotice po 400 Din; dr. Dobovišek, odvetnik v Krškem, 200 Din; Josip Christof, ravnatelj učnega zavoda v Ljubljani, 100 Din; Karol Troha, bivši pisarniški ravnatelj 100 Din in društveni predsednik, g. Dragotin Gilčvert, 1000 Din. V sled rednih mesečnih prispevkov mnogih gg. odvetnikov in notarjev v Mariboru in Ptujju je moglo društvo podeliti obolelim in brezposelnim svojim članom izdatnejše podpore. Društvo je za enotno pokojninsko in bolezensko zavarovanje vseh privatnih nameščenecv kakor tudi za zavarovanje za slučaj brezposelnosti, onemoglosti, starosti in smrti.

106 primerov obolelosti za hripa

je bilo od 15. do 21. t. m. prijavljenih mariborskemu mestnemu fizikatu. Epidemija torej v našem mestu nikakor še ni pojenjala, čeprav so smrtni primeri zelo redki. Razen tega je bil od nalezljivih bolezni prijavljen tudi en primer obolelosti za davico.

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico v Mariboru

ima v svoji pisarni v Gregorčičevi ulici št. 8 seznam in evidenco praznih stanovanj, kakor tudi seznam strank, ki iščejo večja ali manjša stanovanja. Ker je zadeva splošnega interesa, prosimo vse hišne posestnike in hišne upravitelje v mestu in okolici, da izpraznjena stanovanja prijavljajo v društveni pisarni. — Odbor.

Tečaj za mizarsko luženje v Šoštanju.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v soboto in v nedeljo dne 7. in 8. marca v Šoštanju tečaj za mizarsko luženje, v katerem bo predaval strokovni učitelj mizarske delovodske šole g. Adolf Dolak iz Ljubljane. Opozarjamo na ta tečaj mizarske mojstre in pomočnike s pozivom, da se oni, ki bi hoteli obiskovati ta tečaj, pisмено zglašijo neposredno pri Strokovni zadrugi kovinarskih in lesnih strok v Šoštanju, ali pa ob otvoritvi tečaja ob ¼ na 8. zjutraj osebno. S seboj mora prinesiti vsak udeleženec z vodo brušene deščice v dimenzijah 10x20 cm in 6 do 8 mm debele (masivne ali furnirane) in sicer: 3 komade češnjevega, 3 hrusevega, 5 bukovega, 5 jelševga, 8 orhovega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pristojbina za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din, ubožnim se zniža na 25 odnosno 15 Din.

Mariborska Javna kuhinja

na Slomškovem trgu nam je pri prehrani udeležencev našega knjižničarskega tečaja šla ljubezljivo na roko z izrednimi cenami. Za to in za solidno postrežbo ji tem potom izrekamo toplo zahvalo. — Predsedstvo ZKD v Mariboru.

Naročene slike pohorskih smučskih tekem v Mariboru

so dospele in jih dobe zainteresirani pri upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13 po Din 5.

Igralcem državne razredne loterije naznanjamo, da so srečke za III. razred že dospele in jih lahko zamenjajo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru.

KINO

Grajski:

Od nedelje dalje 100% nemški govoreč in zvočni veletilim

ALRAUNE

Po istoimenski drami H. H. EWERSA BRIGITTE HELM, BASSERMANN.

Union:

Od danes dalje sijajna 100% nemška zvočna opereta

Možici

MAX HANSEN

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

Soboto in nedeljo

HARROLD LLOYD

Poldruga generacija položi v grob

Iz Jarenine nam pišejo: Hripa nas drgne tudi v Slovenskih goricah, dasi se njeni kremplji ne zasajajo smrtonosno. Le treba se je ob napadu varno čuvati prehlada, posebnost, ako se loti starih ljudi. Tako je sedaj podlegel »španski« naš 85letni pokopač Šuntner. Pet tisoč Jareninčanov je spravil na oni svet, kakor je sam rad pripovedoval. Ker ima župnija Jarenina okrog tri tisoč ljudi, je šla nad poldruga generacija skoz njegove roke v grob. Ko so mu pred nekaj dnevi rekli, da naj opusti radi svoje oslabelosti pogrebni posel, pa je vzkliknil: »Tega pa že ne storim, dokler bom živ.« In zdaj ni več živ... Pred letom je še hodil za kapucine po vinski zbirci, pa si je veselo ukal liki mlad fant. Mladost v starosti. Vprašal sem ga enkrat, ali ga je kedaj kaj strašilo, ko je v noči grobe votlil. Nikdar nič, dasi sem že ob vsaki nočni uri brskal z lopato med smrtnimi domovi. Ja, hm... (se namuza), veste gospod, enkrat so pač poskusili »nočni duhovi«, pa sem jim koj pregnal korajžo. Veste, tisti Kristl (že mrtev), pa oni, pa tisti, so se enkrat našemili v bele halje, držeč pred obrazom s svečo razsvetljeno bučo (tikvo). Jaz pa z lopato za njimi in sem klical: Če si duh, ne boj se, če si nočni tič, pa beži hudič! In vsi trije so zbežali urnih pet. Pa bi ga bil tudi »lopno«, nič bi se mi ne bilo zgodilo. In od tega časa nič več ne straši. Tako mi je pojasnil stari pokopač svoje ponočne posle in me še bolj utrdil v veri, da: Duhov groba ni se bati, bati zlihi se je ljudi, v kojih se pošastna duša skriva in na plen preži. — Počivaj v sladkem miru med njimi, kojim si postiljal v življenju smrtne posteljice!

Druga državna dekliška meščanska šola

izreka iskreno zahvalo vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu tombole Podmladka Rdečega križa, zlasti pa velja zahvala sledečim tvrdkam: lekarni Albaneže, trgovini stekla in porcelana Bernhard, urarju Burešu, Cirilovi knjigarni, pekarni Čebokli, cvetličarni Džamonja, tkalnici Doktor in dr., Eli-foto, trgovini Feldin, tvornici testenin Franz, tvornici usnja Freund V., veletrgovini z vinom Gnišek, pekarni Hartinger, knjigarni Heinz, tvornici Huter in dr., vrtarju Jemcu, drogeriji Kanc, urarju Kneserju, lekarni Koenig, trgovini z juž. sadjem Kos, slaščičarni Koser, trgovini z usnjem Kravos, trgovini Jak. Lah, eksportni hiši Luna, Magdalenski lekarni, Mestni lekarni Minařik, Nabavljalni za drugi, trgovini z železom Pinter-Lenart, trgovini Puhar, tiskarni H. Sax, pekarni Scherbaum, trgovini Skaza, Strauss-Martinez in Suppančič, tekstilbazarju Trpin, trgovinam Vicel, Weiler, Woegerer, knjigarni Weixl, zaštopstvu Nivea-kreme, tvornici Zlatorog in Društvu za podpora revnih učencev v Mariboru. —

Nova Zelandija

K ZADNJI POTRESNI KATASTROFI. — ZEMLJEPISNI IN NARODOPISNI
PODATKI. — GOSPODARSKO ŽIVLJENJE IN ŽIVALSTVO.

Izbruhi vulkanov in grozoviti potresi, o katerih smo pretekle dni čitali, so tudi pri nas postavili v ospredje zanimanje za Novo Zelandijo, ta morda najmanj poznani kos velikega sveta. Nova Zelandija leži na vzhodu od Avstralije v Tihem oceanu in meri v celoti krog 270.000 km², torej 32.000 km² več kakor naša kraljevina Jugoslavija. Sestavljena je iz dveh velikih in nekoliko zelo majhnih otokov, med katerimi pa razdalje niso velike. Vse kaže, da je nekoč bila celota, katero je morje šele v poslednjih stotisočletjih ločilo. Odkrita je bila istočasno kakor Avstralija, beli ljudje pa so se na njej pričeli naseljevati znatno pozneje. Prvotno je bila angleška kolonija, sedaj pa je kot avtonomen dominijon sestavni del velikega velikobritanskega svetovnega imperija.

Vsled svoje precej južne lege in hladnih morskih tokov, ki jo obliivajo, ima Nova Zelandija precej zmerno podnebje, nekako tako kakor južna Italija, a vendar zapade, posebno na jugu, čisto tudi sneg in nastopi ostru zima. Po svoji površini je dežela valovita, večjih ravnin skoraj ni, a ponekod se vzpenjajo proti nebu visoke in strme skalnate gore, večinoma ognjeniškega značaja. Ognjeniki so po večini ugasli, a nekateri stalno bluvajo, drugi pa le od časa do časa, kakor n. pr. sedaj. Zato ima Nova Zelandija tudi izredno veliko toplih vulkanov, mnogo tudi takih, iz katerih izvira vreča vode, v kateri ljudje kuhajo ter jo rabijo za pranje.

Pred prihodom Evropejcev so živeli na njej Maori, tihooceansko pleme rdečkaste kože, ki se popolnoma razlikuje tako po rasi kakor tudi po jeziku in kulturi od avstralskih črncev. Maori, posebno na Maorke, so zelo lepo rasli in sploh zali ljudje, pa tudi precej inteligentni in dovzetni za kulturo in značilno zanje je to, da so pri njih ženske po družabnem položaju nad moškimi. Njihov jezik, ki ima silno mnogo vokalov, je melodiozen in mehak in kaže se ga ni težko naučiti. Priseljenci, skoraj sa-

mi Angleži in Avstralci, z domačini niso postopali tako kakor okupatorji Amerike z Indijanci, zato bi se bili Maori lahko mirno razvijali, da jih niso silno razredčili sifilis, alkohol in nikotin — vse sami darovi kulture priseljencev. Tako je dandanes njihovo število vedno manjše. Sicer pa je Nova Zelandija sploh redko poseljena, kajti v celoti šteje še danes samo nekaj nad 1.500.000 duš. Beli priseljenci so se sprva lotili izključno poljedelstva v obliki plantaž in farm. Iztrebili so gozdove in tako pridobili dovolj kulturne zemlje. Kmalu so pa tudi odkrili rudnine in nastala je velika rudarska industrija, ki zalaga s kovinami in premogom ne le Novo Zelandijo, ampak tudi del Avstralije, otočja na Tihem oceanu in mnoge druge južnoazijske angleške in tuje kolonije. V teh rudnikih je zaposlenih tudi precej Jugoslovancev, in sicer Hrvatov, ki so se tja izselili že pred svetovno vojno in pa primorskih Slovencev, ki jih je tja odgnal fašistični teror. V zvezi s tem se je lepo razvila tudi domača industrija, tako da je na Novi Zelandiji v splošnem precej blagostanja. Ker bi na njej lahko živelo še najmanj dvajsetkrat toliko ljudi kakor jih živi sedaj, ima veliko bodočnost.

Poleg poljedelstva in industrije je važna pridobitna panoga Novozelancev tudi živinoreja. Ker na njej ni niti zvermi niti velikih in strupenih kač, kakor so skoraj povsod drugod na svetu, se živina lahko neskrbno sama pase po prostiranih sočnih pašnikih. Sploh pa je živalstvo na Novi Zelandiji precej skromno. Tam žive le nekatere manjše vrste vrčarjev, ptiči emuij, velike do poldruge meter dolge a sicer nenevarne kušarice tuatara in pa nekatere druge ptičice, sesalci, insekti itd. Veliki pragozdovi nudijo tudi obilico lesa. Uradni in občevalni jezik je angleški, le domači Maori še govorijo svoj narodni jezik, lepo maorščino. Nesreča pa so za Novo Zelandijo česti potresi, ki pa doslej še niso bili tako katastrofalni kakor te dni.

njem delu aparat za upravljanje, dočim so bile plošče za vzdržanje v zraku namerščene vzdaj. Vendar ni bilo takrat nikogar, ki bi imel toliko poguma, da bi izgradil tak aparat in da bi se dvignil z njim v zrak. Od l. 1912. predava Parseval, ki je dobil tudi častni naslov doktorja, na visoki tehnični šoli v Charlottenburgu.

Ali bo fant ali dekle?

O problemu, ali je mogoče vnaprej določiti ali spoznati spol novorojenčka, se je že mnogo premišljalo, razpravljalo in debatiralo. Že desetletja se z njim bavijo zdravniki in drugi znanstveniki. Sedaj zopet poročajo iz Grand Rapids (v državi Michigan), da je rešil problem tamošnji zdravnik Tomaž Menees. Razkazoval je svoje poizkuse na zdravniškem kongresu. Pokazal je roentgenski posnetek 6 mesecev starega embrija, kateremu je bila dana injekcija jodovega stroncija. Ta tekočina ima lastnost, da so po njej telesne oblike na roentgenski sliki dobro vidne. Na ta način je mogoče, določiti spol že vsaj 3 mesece pred porodom zelo natančno. Med zdravniki na kongresu so izvajanja vzbudila veliko interesa, ker je po metodi dr. Meneesa mogoče, v materinem telesu točno dognati lego otroka, kar je za kirurga, če mora operativno vmes poseči (n. pr. s cesarskim prerezom) zelo velikega pomena.

Jahta milijardarja Vanderbilta.

Znani ameriški milijardar William Kissam Vanderbilt je prišel na svoji jahti »Ara« v Kiel in naročil v ladjedelnicah »Germania« novo parno jahto, ki bo najbolj luksuzna ladja, kar jih je bilo kedaj spuščeni v morje. Vanderbilt bo že za časa svojega bivanja v Kielu napravil poskusno vožnjo in nato odplul v Sredozemsko morje.

Sport

Mednarodne zimskosportne tekme v Bohinju

Krasni rezultati. Velika udeležba občinstva.

Drugi dan mednarodnega tekmovanja je bil posvečen predvsem skakanju. Dopoldne so se vršili na H a n s e n o v i s k a k a l n i c i skoki v kombiniranem tekmovanju. Startati so smeli samo oni, ki so v soboto tekmovali na 18 km.

Končni rezultati kombiniranega teka so naslednji: 1. Š i m u n e k (ČSR) 651,8 točk, najdaljši skok 38 metrov; 2. J o š k o J a n š a (Ilirija) 615,7 točk, najdaljši skok 31 metrov; 3. Faistaver Jaroslav (ČSR) 613,6 točk, najdaljši skok 31,5 m; 4. Kadavy Bogoslav (ČSR) 602,6 točk, najdaljši skok 32,5 m; 5. Nemecky Josip (ČSR) 577,7 točk, najdaljši skok 26,5 m; 6. Guttormsen (Norveška) 566 točk, najdaljši skok 40 m; 7. Jakopič (Dovje-Mojstrana) 527 točk, najdaljši skok 28,5 m; 8. Šramel (SK Ljubljana) 456,85, najdaljši skok 34 m.

Edini Mariborčan, ki se je udeležil kombiniranega tekmovanja, J u r i č (Mariborski smučarski klub), se je častno plasiral s 357,15 točkami na 11. mesto.

Po končanih startih v kombiniranih skokih so bili izvedeni skoki izven konkurence in je Faistaver Jaroslav (ČSR) skočil 53 m.

Tekmam je prisostvovalo nad 3000 gledalcev.

Popoldne so se vršili skoki posamezno. Rezultati so bili:

1. G u t t o r m s e n (Norveška) 332,7 točk, skoki 41,40 in 38 m; 2. Š i m u n e k (ČSR) 326,1 točk, skoki 39,5, 37 in 37 m; 3. Faistaver J. (ČSR) 293,5 točk, skoki 36,35 in 30 m; 4. Šramel (Ljubljana) 279,5 točk, skoki 33,5 in 32,5 m; 5. Palme (Ljubljana) 262,7 točk, skoki 31,30 in 27 m; 6. Weiss (Avstrija) 260,9 točk, skoki 33,32 in 31 m; 7. Jakopič (Mojstrana) 250,7 točk, skoki 29,5, 27,5 in 26 m. Joško Janša je zasedel 14. mesto, Jurič pa 16. mesto.

Danes se vrši zadnja točka mednarodnega tekmovanja in sicer vztrajnostni tek na 30 km.

Nogomet.

Beograd: Medmestna tekma Beograd: Zagreb 5:1 (4:0).

Milan: meddržavna tekma Italija:Avstrija 2:1 (1:1).

Dunaj: Sparta (Praga):WAC 5:2 (2:2); Wacker:B. A. C. 4:3 (1:2); Slovan:Nicholson 1:0 (0:0).

Praga: Avstrija (Dunaj):Slavia 3:3 (2:3); Viktoria Žižkov:DFC 4:2 1:0).

London: Francija:Anglija 2:1.

Dublin: Irska:Škotska 0:0.

Budimpešta: Nemzeti:Basty 2:2;

»33«:Vasas 2:0; III. okraj:FTC 1:0; Ujpest:Kispest 6:2.

Izredna skupščina zapadnega hazena-podsaveza

se je včeraj vršila v Zagrebu. Izvoljen je bil naslednji novi odbor: predsednik Šepjović, tajnik Popović, blaginik Nerandjić, tehniški referent Jovanović, odborniki: Dandović, Popović, Bugarčić, Stojić in Ristić.

Pridno slovensko dekle

išče službo za vse. Cankarjeva ulica 25, II. nadstr., desno. 511

Oddam

opremljeno sobo s prostim vhomom, elektriko, eni ali dvema osebama. Sodna ulica 16, III. nadstr., Jarec. 510

Slovenska kolesarska družina »Perun«

je imela včeraj dopoldne svoj letošnji redni občni zbor v restavraciji Maribor od 10. do pol 13. ure. Zborovanje je bilo mestoma burno, vendar je bila razprava vseskozi stvarna. Glasom poročil funkcionarjev je imel »Perun« v minulnem poslovnem letu 270 rednih članov in 45 dirkalcev, sekcija na Teznu izven tega 60 in sekcija na Pesnici 52 članov. Denarnega prometa je imel 24.000 Din. Svojo 10letnico je slovesno obhajal. Udeležil se je 21 dirk v tu- in inozemstvu z velikimi uspehi za klubove barve. Pri 20 dirkah je favorit kluba Štefan Rozman odnesel 17 prvih in po eno drugo in tretjo nagrado. Bil je deležen burnih ovacij zborovalcev. Po daljši debati se je iz treh predloženih list za novi odbor sestavila in bila soglasno izvoljena sledeča lista: predsednik Anton Hlebš, podpredsednik Ivan Kyas, blaginik Jožef Glušič, tajnik Fr. Štrucelj in Ivo Pahor, dirkalno vodstvo imata Valo Šibenik in Štefan Rozman; v odboru so še Jože Mislej, Bratuž, Fr. Jakil, Justin Gustinčič, Lojze Lisjak in Anton Šega, za damsko sekcijo pa gđ. Carmen Pivka in Filomena Vidic. Globoko zamišljen patrijski govor je imel zastopnik tezenske sekcije Fr. Kumerč.

Batja prodira v Francijo

Znani češki industrijalec čevljev Tomaž Batja osvaja polagoma tržišče za tržiščem. Že dolgo časa je poskušal tudi v Franciji. Sedaj prihaja iz Pariza poročilo, da hoče Batja tudi na francoskem trgu samostojno nastopiti. Ustanovi je v Parizu lastno akcijsko družbo pod imenom »Scarpa«. Pogaja se z neko pariško trgovino, ki bi jo izgradil v pariško centralo. Tudi v Alzaciji-Loreni bi prevzel nekaj podjetij. Seveda se tudi francoski čevljarji na vse kriplje upirajo prodiranju Batje. Ker francoska carinska zaščita v tej smeri ni zadostna, skušajo pripraviti vlado do raznih upravnih ukrepov proti Tomažu Batji.

Prestrašeni Voltaire

Neki mlad pesnik je s težkim trudom dosegel, da je smel slavnemu Voltaireu citirati njegovo novo žaloigro. Voltaire se je pri tem silno dolgočasil, toda že radi dostojnosti je moral poslušati dve dejanji, potem pa ni vzdržal več. Ko je pesnik prišel do mesta, kjer je neki dvorjanik prosil, da naj mu takoj izrujejo zdrav zob, da bi nadomestil gnili zob vladarja, je zakričal Voltaire glasno: »Kaj? Zob naj se izdere? Ne, to je pretragično, tega nikakor ne vzdržim. Gospa Deris, pomagajte mi, da se čimprej odstranim; čutim, da padam v nezavest... O Bog! Zob naj se izdere!« S temi besedami je Voltaire končno zapustil mladega pesnika, ki je potem začuden strmel pred se.

Madona za 4 milijone frankov.

V cerkvi francoskega mesteca Caen je bila slika Matere božje z Jezuškom, ki so jo smatrali za delo slikarja van Dyka ali Memlinga. Strokovnjaki pa so ugotovili, da je slika delo holandskega slikarja Weydena. Občina je dobila sedaj ponudbo ameriškega zbiratelja slik, ki ponuja za Madono 4 milijone frankov. Občina se kljub lepi ponudbi še ni mogla odločiti za prodajo slike.

Prodamo

spalnico in jedilnico skoraj novo, ogle dalo in perzisko preprogo. Špedicija Balkan, Maribor, Aleksandrova 35. 507

Pletilni stroj

za jopce in nogavice, proda Javornik, Vojašniška 2, Maribor. 499

PREVZEM TRGOVINE!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzela od svoje sestre
OLGE RUPNIK

atelje za perilo v Slovenski ul.20

Priporočam se cenjenim odjemalcem za izdelavo perila, ročnih del, ažuřiranja, entljanja, predtiskarije, popravila nogavic in drugo.

V. PETROVIC - RUPNIK

Vrsta 9675-38

Kako Vam ugajajo ti krasni čevljički? Okrasili smo jih okusno s kombinacijami raznih barv. Pridete, da Vam jih pokažemo.

PRVE VESTI POMLADANSKE SEZONE

V naših prodajalnicah dobite že sedaj najnovejše pomladanske modele. Do danes ni bilo tako krasnih okrasov, tako dovršenih modelov za tako nizko ceno. Modo, mičnost in radost si more dandanes dovoliti vsakdo. Prijetno je prihajati na pomladansko promenado v novih čevljih. Ti stanejo pri nas za dame samo 199 Din, za gospode samo 249 Din. Oglejte si naše izložbe — obiščite naše prodajalnice!

Vrsta 9805-96

Ta najnovejši kraj daje nožicam elegantno linijo. Kombinacija laka s semišem daje temu čevljičku poseben slog, ki bo ugajal vsaki odlični dami.

Rata

Vrsta 4645-71

Evo, tudi za Vas krasni čevljički, za Vas, gospodične, ki ljubite sport, ki imate radi nizek in širok podpetnik. To je naš zadnji model, ki nam to sezono prinese pri Vas največji uspeh.

Vrsta 2645-80

Čevljički iz temnorjavega boka ali semiša, kombinirani s svetlo barvo. Izdelani s polvisokim podpetnikom. Model za dame finega okusa.

Vrsta 2605-72

Praktični dekoltirani čevljički s polvisokim usnjatim podpetnikom. Izdelani iz finega boka rumene ali svetle moderne barve z okusno zapunko.

Vrsta 2345-77

Svetli nubuk s temnorjavim boksom je v skladu s prirodnimi barvami pomladi. Tako je kombiniran in okrašen ta čevlji, da odgovarja vsaki pomladanski obleki.

Vrsta 1625-26

Lahki čevljički s polvisokim lesenim podpetnikom, okusno kombinirani in izdelani iz najfinejšega blaga. Imamo jih iz laka in boka.

Vrsta 1955-98

Iz jelenje kože ali iz finega laka, okusno okrašeni, s polvisokim lahkim podpetnikom. Ako želite eleganten in udoben čevljiček, pridite k nam.

Vrsta 2651-05

Omogočite svojim otrokom, da se jim bodo nožice normalno razvijale. Kupite jim udobne in lahke čevljičke široke oblike. Prodajamo jih iz boka in laka za isto ceno.

Vrsta 2642-30

Navadno beba ne mara istih čevljičkov kakor jih imajo bratci. Zato smo ta čevljiček okrasili tako okusno, da boste z njim svoji hčerki napravili največje veselje.

Vrsta 1937-22

Vi, ki ste izpostavljeni štrapanu in ki ste vso zimo nosili težko obutev, potrebujete za pomlad lažje čevlje. Evo jih iz dobrega boka s krepkim gumastim podplatom za malo denarja.

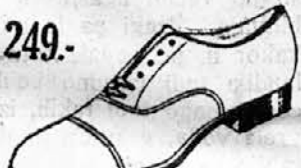
Vrsta 7637-21

Na zahtevo mnogih naših odjemalcev prinašamo to pomlad novo koničasto obliko. Garderoba elegantnega gospoda ni mogoča brez teh čevljev, in sicer iz laka, črnega in rjavega boka.

Vrsta 6637-11

Ako nosite obleko iz angleškega blaga, ne morete biti brez te oblike sportnega čevlja, ki je izdelan iz najboljšega boka, okrašen pa z okusnimi luknjicami. Imamo jih črne ali rjave barve.

Vrsta 9637-21

Ta udobni enostavni čevlji, ima svoj stalni krog odjemalcev. Izdelujemo jih iz laka, črnega ali rjavega boka za isto ceno.

K vsaki barvi čevljev imamo odgovarjajoče barve nogavic.

M. Zevaccov

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

78

(Nadaljevanje prih.)

»Torej,« si je mislil kralj, »če bi živel ta mož na mojem dvoru, bi se postavil v svojem duhu neposredno za mano, celo pred gospoda De Momoransija, najzlahtnejši meč vsega kraljestva in celo pred kraljeviča-prestolonaslednika bodočega kralja Francijel.«

»Gospod,« mu je rekel, »vidim, da dajete vsakomur, kar mu gre. Toda, ali lahko izvem, kako ste se nastanili v Italiji? Ali je bilo to v zvezi z vojnami rankega kralja, Bog daj pokoj njegovi duši?«

»Ne, sir. Pač pa sem se znašel nekega dne na cesti Sent-Antoan, brez belice v žepu; vse moje življenje je bil prepirljiv rapir, mnogo želje po življenju, še več iluzij, mogočna želja zavojevati si mesto na solncu, in naposled par pogreškov, ki so me bili spravili v slab glas pri pripadnikih vašega velikega profosa. Ozrl sem se torej po širnem svetu, sir. Videl sem, ali vsaj zdelo se mi je, da vidim, da na Francoskem ne pridem nikamor — na Francoskem, kjer marsikdo ni našel jela, ki je imel še boljše zobe od mene. Odpravil sem se torej in napotil v Italijo. Tam so se bili vsi vprek; tam je bila človeška misel v najhujšem vrvenju, kakor Vezuv, ki sem ga videl nekega dne prav od blizu. Storil sem kakor mnogi drugi: bil sem se, in sila pesti mi je pripomogla, da sem nazadnje zmagal. Toda morebiti vas dolgočasim, sir!«

Kralj Franc je z začudenjem poslušal tega človeka, ki je z največjo preprostostjo pripovedoval reči, podobne legendi iz davnih junaških časov.

»Dajte, dajte, pripovedujte, gospod,« je dejal, »zanimajo me čudovito. Pravite, da ste nazadnje zavojevali?«

»Zavojeval sem si zavetje za stare dni in zvesto ljubezen za svoje srce.«

»To se pravi?«

»To se pravi, kneževino, kar je bilo prav dobro in oboževanja vredno ženo, kar je bilo še bolje.«

»Bogme, gospod,« je vzkliknil kralj, »ugaja mi nenavadno. Želeli ste se seznaniti z mano. Ali morem storiti kaj za vas? Bojim se, da ne, zakaj mož, ki si

zna sam tako dobro postreči, pušča drugim pač malokdaj skrb za svojo srečo.«

Ragastanovo čelo je zatemnelo.

»Sir,« je dejal, »Vaše Veličanstvo premore zame prav mnogo. In ker vidim, da mi je tako naklonjeno —«

»Govorite, gospod, govorite brez skrbi. Ako zavisi to, česar si želite, samo od mene, imate že naprej.«

»Hvala sir! Povzamem torej tam, kjer sem prekinil to povest, ki ji izkazuje Vaše Veličanstvo čast, da se zanima zanjo. Po precej razburjeni dobi so nazadnje izginili oblaki raz nebo moje sreče, in ko sem izpraševal svoje srce, prestrašeno nad tolikšno blaženostjo, sem se kar bal, s kakšno katastrofo jo bom moral plačati. In ni mi bilo treba čakati dolgo na udarec zla. Imel sem sina. Nemogoče bi vam bilo povedati, sir, kako sem ga ljubil in koliko sem gradil zanj. Moral bi vam prej razložiti, kolikšno silo ljubezni skriva srce ženske, ki se je priklenila name za življenje. In ta sin, sir, nama je bil ugrabljen.«

»Gotovo je storil to dejanje kak zavistnež, ki vama ni privoščil sreče, ki sta jo uživala?«

»Da, sir. In, kar je strašno: ženska je storila ta zločin!«

»Ženska!« Gotovo je bila zapuščena ljubica?«

»Ne, sir. Toda ne govoriva o tej nesrečnici: mrtva je. Nesreča je samo, da je umiraje odnesla svojo tajnost v deželo večnega molčanja. Vrnem se k sinu, sir: prehodila sva vse koticke, da ga najdemo. Bilo je najino edino dete. Odkar je izginil on, je najino ognjišče brez veselja, kajti nikdar več ni nama prineslo rojstvo novega sina tolažbe. Že sva s knjeginjo se hotela odreči iskanju, kar izvem, da so ugrabljeno dete odvedli v Pariz, in da živi najbrže še danes v tem mestu. Takoj nato, sir, sva se odpravila na pot.«

»In?« je vprašal kralj radovedno.

»In sir, tu je točka, kjer bi nama Veličanstvo vrnilo lahko življenje z žarkom upanja. Ta sin, sir, je prišel v ciganske roke. Tisti cigani so romali po vsem Francoskem, nato pa so se nastanili na Dvoru Čudežev.«

»Na Dvoru Čudežev? Ah! Ah! Daj, Basinjak, poglej, če je gospod veliki profos De Monkler v Luvru.«

»Sir,« je govoril sluga, »gospod veliki profos je pravkar dospel.«

»Dobro! Reci mu, naj pride noter, ker ga pričakujem.«

Trenutek nato je stopil Monkler v kabinet, kjer je delil Franc I. avdienco.

Pozdravil je tujega viteza in stopil molče v temen kot.

»Uh,« si je mislil Ragastan, vračaje velikemu profosu njegov pozdrav, »kje so neki dobili ta pepelnični obraz? Ta mož prihaja naravnost iz pekla, ali pa je na poti vanj!«

»Gospod De Monkler,« je rekel kralj, »poslušajte pozorno, kaj pravi vitez De Ragastan. Da boste vedeli, za kaj gre, si zapomnite, da je imel vitez sina, ki mu je bil ugrabljen.«

Monklar se je zganil.

Njegov obraz, ki je bil že prej mrtvaško bled, je postal naravnost pepelnat.

»Vitez pa je izvedel,« je povzel kralj, »da se nahaja njegov sin v Parizu, in sicer najbrže na Dvoru Čudežev. Ali je prav tako, gospod vitez?«

»Tako je, sir. Če smem nadaljevati — prizadeval sem si zama, da bi prišel na Dvor Čudežev, kjer bi mogel poizvedovati kaj zanesljivega. Sir, prosim vas oproščenja za svojo odkritosrčnost, toda zdi se mi laglje, biti sprejetemu od kralja v njegovem Luvru, kakor od rokavničarjev in latovcev v njihovem Luvru!«

Začulo se je zamolklo godrnjanje.

Monklar je pritrdjeval vitezovim besedam.

»Vse to se bo kmalu izpremenilo!« je rekel kralj in namršil obrvi.

»No, torej,« je nadaljeval Ragastan, »ko se mi ni posrečilo samemu, priti v Dvor Čudežev, sem hotel prositi Vaše Veličanstvo, da mi pomore priti vanj.«

Franc I. je bil v veliki zadregi, kako naj odgovori temu točnemu vprašanju.

Če bi mu bil hotel odgovoriti po pravici, bi bil moral priznati svojo nemoč. Moral bi mu bil izjaviti, da je Dvor Čudežev kraljestvo zase sredi njegovega kraljestva.

Obrnil se je k velikemu profosu.

»Kaj mislite vi o tem, gospod De Monkler?«

Grof se je prikazal iz svojega temnega kota, odkoder je študiral dotlej z vso udobnostjo obraz viteza Ragastana.

»Dve poti se nudita gospodu vitezu, da pride v Dvor Čudežev,« je izpregovoril, »in da poizve tamkaj, kar je hotel poizvedeti. Ali mi hoče gospod vitez odgovoriti na par vprašanj?«